

Günnüt əməliyyatı: böyük zəfərə aparan yollardan biri

Ulu Öndər Heydər Əliyev səhiyyə sisteminin dünya standartları səviyyəsində qurulması işini daim diqqətdə saxlamışdır "Bakı Ürək Günləri" VIII Beynəlxalq Konqresinin iştirakçılarına

Hörmətli konqres iştirakçıları!
Sizi - Azərbaycan kardioloqlarını, kardiocərrahlarını və müxtəlif ölkələrdən paytaxtımıza gəlmiş alimləri "Bakı Ürək Günləri" VIII Beynəlxalq Konqresinin öz işinə başlaması münasibətilə səmimi-qəlbədən salamlayır, gələcək fəaliyyətinizdə hər birinizə müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Bu ilki konqresin xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunması rəmzi mənə daşıyır. Ulu Öndər ölkəmizdə səhiyyə sisteminin təkmilləşdirilməsi və dünya standartları səviyyəsində qurulması işini daim diqqətdə saxlamışdır.

Azərbaycan səhiyyəsinin ötən dövr ərzində keçdiyi yol təbətəbət sürətlə irəliləyən sahələrindən biri kimi kardiologiya elminin mühüm nailiyyətlərinin təbii, ürək xəstəliklərinin müasir terapevtik və cərrahi üsullarla müalicəsinin təmin olunmasına əlverişli şərait yaratmışdır. Nüfuzlu kardioloji mərkəzlərdə gerçəkləşdirilən ən çətin əməliyyatların hazırda yeni nəsil həkimlərimizin fəaliyyəti sayəsində uğurla keçirilməsi qürur hissi doğurur.

Ənənəvi "Bakı Ürək Günləri" Beynəlxalq Konqresinin kardiologiya və ürək-damar cərrahiyyəsinin inkişafında özünəməxsus rolu vardır. Bu sahə ilə bağlı geniş fikir mübadiləsinin aparılacağı tədbirlərdə dünyanın mötəbər tibb qurumlarını təmsil edən görkəmli kardioloq alim və cərrahların iştirakı konqresinin qazandığı yüksək etimadın göstəricisidir. Beynəlxalq təcrübədən qarşılıqlı surətdə faydalanmaqla kardiologiya-nın aktual məsələlərinin həllinə yönəlmiş birgə səylərinizin səmərəli olacağına inanıram.

Ümidvaram ki, böyük elmi və elmi-praktiki əhəmiyyətə malik bu konqres azərbaycanlı mütəxəssislərin öz xarici həmkarları ilə əlaqələrini daha da möhkəmləndirəcək, yüksəkixtisaslı kadr hazırlığına, kardiologiya-nın, ürək-damar cərrahiyyəsinin və ümumilikdə tibb elminin inkişafına töhfələr verəcəkdir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 may 2023-cü il

Məkrli xarici qüvvələrin söyləri nəticəsində Qarabağ münasibətilə sülh vasitəsilə çözülməsi müşkülə çevrilmişdi və süni yollarla uzadıldı. Eyni zamanda Hayastanın ölkəmizə qarşı təxribatları münasibətilə güc yolu ilə həllindən başqa çıxış yolunun olmaması reallığını ortaya qoyurdu.

Arxalanıqları xarici qüvvələrin köməyinə güvənərək daha da azğınlaşan və Azərbaycana qarşı növbəti təxribata əl atan haylar 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusu tərəfindən layiqli cavablarını alaraq yerlərində otuzduruldular.

2016-cı il aprelin 2-də düşmən təxribatlarına cavab olaraq Azərbaycan Ordusu sürətli əks-hücum əməliyyatı ilə Füzuli, Cəbrayıl və Tərtər rayonlarının işğal altındakı ərazilərini 2000 hektardan çox hissəsini azad etdi. Tərtər-Suqovuşan istiqamətində yolların nəzarətdə saxlanılması təmin olundu.

Həmçinin minlərlə hektar ərazi ordumuzun tam nəzarətinə keçdi. Ordumuzun güclü zərbələri nəticəsində düşmənin 30-dək tankı, 25-dən çox artilleriya qurğusu və digər zirehli texnikası məhv edildi, 320 hərbçisi öldürüldü, 500-dən artıq döyüşçüsü yaralandı.

Dördgünlük Aprel döyüşləri zamanı işğalçı Hayastan Azərbaycan Ordusunun gücünü döyüş meydanında əyani şəkildə daddı.

2016-cı il Aprel döyüşlərindən sonra böyük zəfərə aparan qələbə yolunun ön mühüm addımlarından biri 2018-ci ildə Naxçıvanda atıldı.

2018-ci il may ayının 20-dən 27-nə qədər həyata keçirilən əməliyyatda Şərur rayonunun Günnüt kəndi və ətrafındakı mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklər işğaldan azad edildi.

Uğurlu Naxçıvan əməliyyatı sayəsində ümumilikdə 11 min hektardan çox ərazi və Şərur rayonunun Günnüt kəndi,

Ağbulaq yüksəkliyi, Qızıllıqaya dağı, Qarabağ dağı düşməndən azad edildi. Dərələyöz mahalının Arpa kəndi isə Azərbaycan Ordusunun nəzarəti altına keçdi. Əməliyyat ordumuza İrəvan-Yeğheqnapzör-Gorus avtomobil yoluna nəzarət etməyə imkan verdi.

"Biz çox önəmli strateji yüksəklikləri Ermənistan ordusundan təmizlədik, o yüksəklikləri əldə etdik. Bu yüksəkliklər imkan verdi ki, biz artıq strateji kommunikasiyalara tam nəzarət edirik və Ermənistanın Dağlıq Qarabağa gedən yola da nəzarət edirik", - deyərək 2021-ci il mayın 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri çərçivəsində Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, İkinci Qarabağ müharibəsində bu yola nəzarət imkanlarımız bizə bir çox informasiyanın əldə edilməsində kömək göstərdi.

Azərbaycan mövqelərini möhkəmləndirmək üçün bütün zəruri addımları atır

Müzakirələr Moskvada imzalanmış üçtərəfli Bəyanata əsaslanmalıdır və bu mənada Rusiya öhdəliyini yerinə yetirməlidir. Mayın 19-da baş tutmuş təmaslardan da görünür ki, razılaşdırılmış məsələ yoxdur. Yalnız kommunikasiya xətlərinin açılması istiqamətində müəyyən addımlar atılsa da, bu da real deyil. Sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı isə, ümumiyyətlə, heç bir yenilik yoxdur.

Cəmiyyət siyasi proseslərə nə vaxt hazır olur ki?! Bunu tənzimləmək siyasi liderlərin işidir. Vaxtı gələndə cəmiyyət dəyişiklikləri real vəziyyət kimi qəbul edir. Əgər cəmiyyətin öhdəsinə buraxılsa, problem heç 100 ilə də həllini tapmaz. Lakin burada ödənilən hər gün Hayastan üçün daha təhlükəlidir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan bu müddətdə bölgədə mövqelərini möhkəmlənməsi üçün bütün zəruri addımları atır.

"Sülh" istəyən Hayastan niyə silahlanır?

Real faktlar Ermənistanın regionda təhlükəsizliyin təmin olunmasında maraqlı olmadığını göstərir

Mayın 19-da sülh müqaviləsi imzalamaq istəyini ifadə edən Ermənistanın Rusiya sülhməramllarının dəstəyi ilə növbəti dəfə sülhə keçirdiyi ilə bağlı videogörüntülər yayılıb. Kadrlarda qeyri-qanuni erməni silahlı birləşmələrinin sülhməramlların zirehli texnikasının müayinəsi altında Xankəndi-Kərkicahan-Xələfli yolu ilə növbəti dəfə hərbi yük daşdığı aydın görünür. Yəni bu, bir daha göstərir ki, Ermənistan Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamaq niyyətində deyil. Ümumiyyətlə, bu ölkə heç Cənubi Qafqazda sabitliyin olmasının tərəfdarı deyil. Amma bu, hər şeydən öncə Hayastanın özü üçün ağır nəticələr verə bilər. Təhlükəsizliyin təmin olunması, kommunikasiyaların inkişafı region dövlətləri üçün vacibdir, bunun faydası olar. Bözi dövlətlər Cənubi Qafqazda sabitliyin bərpasında maraqlı olmasa da, region dövlətləri üçün bu çox əhəmiyyətlidir.

ABŞ Azərbaycanla Ermənistan arasında dayanıqlı və ədalətli sülhü dəstəkləməyə davam edəcəkdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.

Amerika xalqı adından Sizi və Azərbaycan xalqını 28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə təbrik edirəm.

Azərbaycanla Birləşmiş Ştatlar arasındakı tərəfdaşlıq regionda inkişafı təmin edir. Biz birlikdə terrorizmlə mübarizə aparır, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı tədbirlər görür və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının qarşısını alır. Xüsusən Rusiyanın Ukrayna xalqına qarşı qəddar müharibəsi dövründə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində biz bir yerdə olmuşuq. Birləşmiş Ştatlar Cənubi Qafqazda gələcək nəsiillər üçün təhlükəsizlik və inkişafı təşviq edəcək, Azərbaycanla Ermənistan arasında dayanıqlı və ədalətli sülhü dəstəkləməyə davam edəcəkdir.

Qarşıdan gələn ildə təhlükəsizlik və iqtisadi əməkdaşlığımızın dərinləşdirilməsi də daxil olmaqla, tərəfdaşlığımızı daha da gücləndirməyi həvəslə gözləyirəm. Sizə sevincli və firavan Müstəqillik Günü arzu edirəm.

Səmimiyyətlə,

Cozef R.BAYDEN,
Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2023-cü il iyulun 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında

**Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 26-cı bəndini rəhbər tutaraq, "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.3-cü və 40.1-ci maddələrinə əsasən və Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrini şəxsi heyətlə kompleksləşdirmək məqsədilə qərar alıram:

1. 2005-ci ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaş tamam olmuş, habelə 1988-2004-cü illərdə doğulmuş, yaş 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan məhrum olmuş və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 2023-cü il iyulun 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılınlar.

2. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsinə nəzərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları 2023-cü il iyulun 1-dən 30-dək ehtiyata buraxılınlar.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın icrası üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tədbirləri görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 may 2023-cü il

Türkiyə güclənir, müttəfiqlərini də gücləndirir

Türkiyənin ən böyük aviasiya, kosmos və texnologiya festivalı olan "TEKNOFEST" bu il də İstanbulda uğurla təşkil olunmuşdu.

Bu tədbir qarşda ölkənin Avrasiyanın ticarət, enerji, nəqliyyat, siyasi mərkəzinə çevrildiyini, gündən-günə beynəlxalq öneminin daha da art-

dığını göstərdi. Malik olduğu güclü sənayenin Türkiyəni gücləndirdiyi kimi bu qüdrətli dövlətin müttəfiqlərini, o cümlədən strateji müttəfiqi olan Azərbaycanın da gücünə güc qatdığını nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu məqamı çıxışında xüsusi vurğuladı: "Türk Ordusu bu gün

dünya çapında ən öndə olan orduların sırasındadır. Türkiyənin müdafiə sənayesi bu gün bütün dünya tərəfindən qəbul edilir. Ən inkişaf etmiş, ən çağdaş, ən modern müdafiə sənayesi həm Türkiyəni, həm bizi gücləndirir və uzun illər bundan sonra Türkiyənin təhlükəsizliyini təmin edəcəkdir".

Möhtəşəm mübarizə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri!
Ölkənizin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və Azərbaycan xalqına ən səmimi təbriklərimi çatdırıram.

Mən çətinliklərin yaşadığı indiki dövrdə ölkələrimiz arasında mehriban dostluğun və güclü tərəfdaşlığın davam edəcəyini ümidvar olduğumu bildirmək istərdim.

Hörmətlə,

**Əlahəzrət III ÇARLZ,
Böyük Britaniya və
Şimali İrlandiyanın Kralı**

Hörmətli cənab Prezident!
Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm.

Bu ilin fevral və mart aylarında Almaniyaya səfərləriniz ölkələrimiz arasında sıx dostluq münasibətlərini daha da gücləndirdi. Almaniya həmçinin Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında tərəfdaşlıq münasibətlərini dəstəkləyir.

Sizi əmin edə bilərəm ki, Almaniya bundan sonra da ölkənizin modernləşmə sayələrində, demokratiyanın və qanunun aliliyinin möhkəmləndirilməsində etibarlı tərəfdaş olacaqdır. Çıxoklənən, müasirləşən cəmiyyətin dinə və sabit mühitə ehtiyacı vardır. Buna görə də mən qəti şəkildə əminəm ki, Azərbaycan, eləcə də bütün bölgə regional münaqişələrin həllindən faydalanacaqdır. Biz Avropa İttifaqının üzvü kimi buna fəal töhfə vermək istəyirik.

Sizə və Azərbaycan xalqına ən xoş arzularımı ifadə edir, sülh, rifah və firavanlıq gələcək diləyirəm.

Hörmətlə,

**Frank-Valter ŞTAYNMAYER,
Almaniya Federativ Respublikasının
Prezidenti**

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!
Əziz qardaşım!

Sizi və qardaş Azərbaycan xalqını ölkənizin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Özbəkistan xalqı adından və şəxsən öz adımdan səmimi-təbriklərimi çatdırıram.

Sizin uzaqgörən daxili və xarici siyasətiniz, iqtisadi və sosial sahələrdə həyata keçirdiyiniz sürətli islahatlar bu gün layiqli nəticələrini verməkdədir. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeyi və nüfuzu durmadan artırmaqdadır. Bu xüsusda regionda sülhün və davamlı inkişafın təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyiniz ədalətli və qətiyyətli siyasətinizi tamamilə dəstəklədiyimizi bir daha qeyd etmək istərdim. Xüsusilə son illər ərzində Sizinlə aramızda yaranan və qardaş xalqlarımızın ümumi arzularının ifadəsi olan sıx qardaşlıq əlaqələri, açıq və məhsuldar dialoqlarımız, ali və yüksək səviyyələrdə səfərlərin mübadiləsi nəticəsində strateji tərəfdaşlığımız tamamilə yeni səviyyəyə yüksəlmişdir.

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Əminəm ki, yaxın gələcəkdə Azərbaycana səfərimiz çoxşəxli və uzunmüddətli əlaqələrimizə yeni tarixi dövrün başlanğıcı olacaq, əməkdaşlığımızı arzuladığımız və mövcud imkanlarımızı uyğun şəkildə daha yüksək səviyyəyə çatdıracaq.

Fürsətdən istifadə edərək ölkənizin həyatında bu unudulmaz və sevincli gündə Zati-alinizə möhkəm cansağlığı, ailə səadəti və Vətəninizin inkişafı naminə həyata keçirdiyiniz misilsiz fəaliyyətinizdə böyük uğurlar, qardaş Azərbaycan xal-

qına əmin-amanlıq, davamlı inkişaf və firavanlıq arzulanıram.

Səmimiyyətlə və hörmətlə,

**Şavkat MİRZİYOYEV,
Özbəkistan Respublikasının Prezidenti**

Hörmətli cənab Prezident!
Azərbaycanın milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Zati-alinizə səmimi təbriklərimi çatdırıram. Sizə xoşbəxtlik və xalqınıza firavanlıq arzulanıram.

Hörmətlə,

**Əlahəzrət NARUHİTO,
Yaponiyanın İmperatoru**

Zati-aliləri!
Mayın 28-də qeyd olunan Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və Azərbaycan xalqını İndoneziya Respublikası adından və şəxsən öz adımdan ürəkdən təbrik edirəm.

Ümidvaram ki, xalqlarımız arasındakı mövcud dostluq əlaqələri daim inkişaf edərək müvafiq regionlarımızda sülhün və firavanlığın təşviqinə töhfə verəcəkdir. Zati-aliləri, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

**Coko VIDODO,
İndoneziya Respublikasının Prezidenti**

Əs-səlamu aleykum və rəhmətullahi və bərkəotuhu.

Hörmətli cənab Prezident!

Azərbaycan Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə şəxsən öz adımdan, İraq Respublikasının hökuməti və xalqı adından Sizə səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırıram.

Fürsətdən istifadə edib dost ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin dərinliyini ifadə edərək Azərbaycan hökumətinə və xalqına firavanlıq və tərəqqi diləyirəm.

Ən dərin hörmət və ehtiramla,

**Məhəmməd Şiya ƏS-SUDANİ,
İraq Respublikasının Baş naziri**

Andrey KOSTİN,

**"VTB Bank" Publik Şahmər Cəmiyyətinin
prezidenti - İdarə Heyətinin sədri**

"Bakı Ürək Günləri" VIII Beynəlxalq Kongresi keçirilir

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş "Bakı Ürək Günləri" VIII Beynəlxalq Kongresi öz işinə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Ürək və Damar Cərrahiyyəsi Cəmiyyətinin (AÜDCC) təşkilatçılığı ilə mayın 19-dan 21-dək keçirilən kongresin açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, daha sonra Ulu Öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsi birdəqiqətlik sükutla yad edilib, həyat və fəaliyyətinin böhs edən film nümayiş olunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva Prezident İlham Əliyevin tədbir iştirakçılarına ünvanladığı məktubunu oxuyub.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov keçirilən konfransın Azərbaycan tibbi və elmi üçün vacibliyini vurğulayaraq, ürək-damar xəstəlikləri kimi problemlərin ölkəmizdə aktuallığını, Prezident İlham Əliyevin kongres ilə bağlı məktubunun bu sahənin vacibliyini ən bariz nümunəsi olduğunu qeyd edib. "Heydər Əliyevin peşəkar tibbi kadrların yetişdirilməsində rolundan danışıb: "Ulu Öndər ilk dəfə hakimiyyətə gəldiyi gündən tibbi kadrların yetişdirilməsinə böyük önəm verib. Mən də həmin şanslı gənclərdən olmuşam. Bu gün bir çox xəstəxanaların rəhbərliyində, tibb universitetinin qocaman müəllimləri arasında məhz Heydər Əliyev sayəsində xaricdə təhsil alan həkimlər var".

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev tibb elminin sürətlə inkişaf etdiyi dövrdə acınanlıq müxtəssislər tərəfindən beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və sözügedən sahədə yeniliklərin müzakirəsinin vacibliyini vurğulayıb: "Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) məlumatlarına əsasən ürək-damar xəstəlikləri dünyada ölümlə nəticələnən əsas xəstəliklər arasında birinci yerdədir. Ölkəmizdə də ölümlə nəticələnən

xəstəliklər siyahısında qan sızaldırıcı. İcbari tibbi sığortanın tətbiqindən sonra bir çox cərrahi əməliyyatlar kimi ürək əməliyyatları da vətəndaşlar üçün daha asan olub. Vətəndaşlarımız bu xidmətlərdən dövlət tibb müəssisələri ilə yanaşı, agentliyin müqavilə bağladığı özəl tibb müəssisələrində də yararlanırlar. Təkcə ötən il agentliyin müqavilə bağladığı özəl tibb müəssisələrində həm böyüklər, həm də uşaqlar üzərində 34 mindən çox ürək-damar əməliyyatı icra olunub. Cari ilin ilk 3 ayı üçün bu rəqəm 5 minə ötüb. Artıq bir ildən ilk dəfə olaraq TƏBİB-in tabeliyindəki rayon mərkəzi xəstəxanalarında ürək-damar cərrahiyyəsi mümkündür olacaq".

Səhiyyə nazirinin müavini Rəşad İsmayilov çıxışında Ulu Öndər Heydər Əliyevin keçdiyi böyük, mənalı və şərfətli həyat yoluna nəzər salaraq bildirib ki, Azərbaycan dövlətçiliyinin, ordusunun, mədəniyyətinin, səhiyyə və təhsil sistemlərinin inkişafında Ümummilli Liderin rolu əvəzolunmazdır. Nazir müavini qeyd edib ki, möhkəm bünövrə üzərində formalaşmış Azərbaycan dövləti bu gün sürətli inkişaf dövrünü yaşayır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən iqtisadi siyasət nəticəsində Azərbaycan bölgənin aparıcı dövlətinə çevrilib. Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasət kursunun ölkəmizdə sondaşdırılması digər sahələrdə də uğurlara yeni vüsət verib. Heydər Əliyevin uzun illərə hesablanmış strategiyasının uğurlu tətbiqi nəticəsində səhiyyə sistemini qarşıda daha böyük tərəqqi, nailiyyətlər gözləyir.

Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin icraçı direktoru Vüqar Qurbanov kongresin Azərbaycanlı həkimlərinin dünyanı qabaqçı müxtəssisləri ilə kardioloji elmlərdəki ən son nailiyyətləri müzakirə

etmək imkanı yaratdığı deyib: "Ürək-damar xəstəlikləri dünyada ölümlə nəticələnən xəstəliklər arasında birinci yeri tutduğu üçün kardiologiya daim xüsusi diqqət tələb edir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının hesablarına görə, hər il dünyada 18 milyon insan ürək-damar xəstəlikləri səbəbindən dünyasını dəyişir.

Bütün dünyada olduğu kimi, ölkəmizdə də ürək-damar xəstəlikləri vaxtız ölümlərin əsas səbəblərindədir. TƏBİB olaraq ürək-damar xəstəliklərinin müayinə və müalicəsi xidmətlərini təşkil və əlçatanlığı istiqamətində daim işlər aparırıq". O, kardioloji xəstəliklərlə bağlı yalnız paytaxt Bakıda deyil, respublikanın digər bölgələrində də keyfiyyətli və əlçatan tibbi xidmətin təşkil olunduğunu deyib.

"Bakı Ürək Günləri" Beynəlxalq Kongresinin fəxri qonağı, vaxtilə Klivlend klinikasında Ulu Öndərin həkimli olan məşhur kardioloq, professor

Murat Tuzcu Heydər Əliyevə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Azərbaycan Ürək və Damar Cərrahiyyəsi Cəmiyyətinin sədri, professor Kamran Musayev kongresin keçirilməsində əsas məqsədin Azərbaycan kardiologiyasının və ürək-damar cərrahiyyəsinin inkişafına töhfə vermək, əcnəbi müxtəssislərlə birgə fikir mübadiləsi aparmaq və tibb elminin bu sahədəki son yeniliklərini müzakirə etmək olduğunu deyib. O qeyd edib ki, kongresdə 400-ə yaxın yerli və əcnəbi kardioloq və kardiocərrah iştirak edir və kongresin rəsmi açılış mərasimindən sonra ürək-damar xəstəlikləri, onların müalicəsindəki ən aktual məsələlər müzakirə ediləcək.

Qeyd edək ki, kongres elmi hissə ilə davam edir. Mayın 21-dək yerli və xarici müxtəssislər təbabətin müxtəlif problemlərini əhatə edən təqdimatlarla çıxış edəcək, mövzular arasında müzakirələr aparılacaq.

Azərbaycan nümayəndə heyəti NATO PA-nın yaz sessiyasında iştirak edir

Mayın 19-da Lüksemburq Böyük Hersoqluğunun paytaxtı Lüksemburq şəhərində NATO Parlament Assambleyasının (PA) yaz sessiyası öz işinə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mayın 22-dək davam edəcək sessiyada alyansa üzv 31 ölkənin, eləcə də tərəfdaş dövlətlərin nümayəndələri iştirak edirlər. Sessiyanın komitə iclasları çərçivəsində Ukraynada vəziyyət, transatlantik iqtisadi münasibətlərin və dayanıqlılığın yenidən qurulması, enerji təhlükəsizliyi, münaqişələr, NATO-nun açıq qapı siyasətinin gələcəyi və digər mövzularda müzakirələr aparılır.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının NATO yanında nümayəndəliyinin və Milli Məclisin nümayəndələri iştirak edirlər.

Beynəlxalq konfransda Azərbaycanda Milli Preventiv Mexanizmin fəaliyyəti barədə məlumat verilib

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Səbinə Əliyevanın Macarıstan işğar səfəri davam edir.

Səfər çərçivəsində müvəkkil Macarıstan ombudsmanının təşkilatçılığı ilə Türk Dövlətlərinin Ombudsmanları və Milli İnsan Hüquqları İnstitutları Assosiasiyasının Budapeştdə keçirilən beynəlxalq konfransında iştirak edib.

Ombudsman Aparatından AZƏRTAC-a bildirilib ki, Macarıstan, Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistan ombudsmanlarının

və nümayəndələrinin də iştirak etdiyi konfransda məruzə ilə çıxış edən Səbinə Əliyeva ölkəmizdə Milli Preventiv Mexanizmin (MPM) fəaliyyəti çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və tətbiq olunan bir sıra yeniliklər barədə məlumat verib.

Müvəkkil çıxışında azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslərlə rəftara dair məsələlərin Ombudsman və Milli Preventiv Qrup tərəfindən fərdi qəbul olunduğunu, həmçinin kollektiv görümlərin və maarifləndir-

saxlanılan şəxslərin öz iradəsi ilə tərki edilmədiyi digər yerlərdə əvvəlcədən xəbərdarlıq edilmədən plan üzrə və ya plandan kənar həyata keçirilən başçakməhlərdən danışıb. O, ötən il şəxslərin öz iradəsi ilə tərki edilmədiyi yerlərdə ümumilikdə 201 başçakməhlənin həyata keçirildiyini konfrans iştirakçılarına diqqətinə çatdırıb.

Başçakməhlə zamanı saxlanılan şəxslərin Ombudsman və Milli Preventiv Qrup üzvləri tərəfindən fərdi qəbul olunduğunu, həmçinin kollektiv görüşlərin və maarifləndir-

mə tədbirlərinin keçirildiyini də qeyd edib.

Müvəkkil MPM fəaliyyəti ilə bağlı illik hesabatların dərc olunduğunu bildirib. O, indiyə qədər hazırlanmış hesabatlarda qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı 200-dən artıq tövsiyə və təklifin öz əksini tapdığını qeyd edib. Ombudsman məhkumların sağlamlıq hüquqlarının təmini, onlara ailə üzvləri və qohumları ilə videoağa imkanı yaratmaq və digər istiqamətlər üzrə tövsiyə və təkliflərin irəli sürüldüyünü diqqətə çatdırıb.

Qərbi Azərbaycan İcmasının UNESCO-nun Baş direktoruna ünvanladığı məktub BMT-nin rəsmi sənədi kimi yayılıb

"Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) katibliyi Qərbi Azərbaycan İcmasının UNESCO-nun Baş direktoru Odrü Azuleyevə ünvanladığı məktubu BMT Təhlükəsizlik Şurasının, Baş Assambleyasının və İqtisadi və Sosial Şurasının rəsmi sənədi kimi yayıb".

Bu barədə AZƏRTAC-a icmanın sözcüsü Ülviyyə Zülfiqar məlumat verib.

O qeyd edib ki, icmanın rəhbər heyətinin, Qərbi Azərbaycan olan ziyalılarının, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin, şair və yazıçıların imzaladığı müraciət BMT-nin bütün rəsmi dillərində (ingilis, fransız, rus, Çin, ərəb və ispan), adətən silah orqanların gündəliyinin silahlı münaqişələrin qarşısının alınması, sülh quru-

culuğu, qaçqınların hüquqlarının qorunması, irqi ayrı-seçkililiyin aradan qaldırılması, insan hüquqlarının təşviq olunması, soyqırımın, etnik təmizləmənin və insanlığa qarşı cinayətlərin qarşısının alınması dair bəndləri altında yayılıb.

Ülviyyə Zülfiqar bildirib ki, sözügedən müraciətin BMT-nin rəsmi sənədi kimi yayılması Qərbi Azərbaycanda dağıdılan mədəni irismizlə bağlı məsələnin beynəlxalq

gündəliyə gətirilməsində mühüm rol oynayan bir addımdır.

"Bu sənədin yayılması ilə həm də BMT-yə üzv dövlətlər indiki Ermənistan ərazisində məhv edilmiş və ya başqa ölkələrə məxsus imiş kimi təqdim edilən irismiz barədə daha ətraflı məlumat almış olur. Mədəni hüquqların, yeni bütün müxtəlifliyi ilə insan yaradıcılığının və onun həyata keçirilməsi, inkişaf etdirilməsi, əlçatan edilməsi, qorunub saxlanılması və mühafizəsi üçün şəraitin təmin edilməsi bizim əsas hüquqlarımızın ayrılmaz bir hissəsidir", - deyir Ülviyyə Zülfiqar vurğulayıb.

Qeyd edək ki, sözügedən müraciətdə icma üzvləri Ermənistanla Azərbaycan arasında irsinin dağıdılmasından dərin narahatlıqlarını ifadə etməklə Azərbaycan ictimaiyyətinin UNESCO-ya əvvəlki müraciətlərini təkrarlayaraq, Ermənistanla Azərbaycan arasında irsinin vəziyyətinin monitorinqi üçün buraya faktaraşdırıcı missiya göndərməsini bir daha xahiş etmişdi. Bu, artıq Qərbi Azərbaycan İcmasının BMT-də yayılan üçüncü rəsmi sənədidir. Bu ilin yanvar ayında icmanın beynəlxalq ictimaiyyətə müraciəti, mart ayında isə Qayıdış Konsepsiyası BMT-nin rəsmi sənədi kimi yayılmışdı.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

BTC Avrasiya məkanındakı analogi kəmərlərdən unikallığı ilə seçilir

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac boru kəmərinə Səngəçal terminalından ilk neftin vurulmasından 18 il keçir. 25 may 2005-ci il həm də BTC-nin Azərbaycan hissəsinin istifadəyə verildiyi gündür. Bütün regionun həyatı üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan bu hadisə ilə bağlı Bakıda və Səngəçaldə keçirilən tədbirlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə yanaşı, Türkiyənin, Gürcüstanın və Qazaxıstanın dövlət başçıları da iştirak etmişdilər.

İllər keçdikcə BTC daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Əvvəla ona görə ki, təkə ölkəmizə deyil, bütün regiona gəlir, xeyir-bərəkət gətirir. Kəmərin istismara verildikdən sonrakı illərdə ölkəmiz böyük həcmdə valyuta ehtiyatları əldə edib. Azərbaycan dövləti bu ehtiyatlardan səmərəli istifadə edərək onları ölkəmizin əsas inkişaf istiqamətlərinə yönəltdi.

BTC-nin bir əhəmiyyəti də ondan ibarətdir ki, özündən sonra neçə-neçə digər layihəyə yol açıb. Başqa sözlə, BTC-dən başlanan yol geniş dəhlizlərə qovuşub. BTC haqlı olaraq dünya enerji təhlükəsizliyinin əsas elementlərindən biri sayılır.

BTC-ni üçüncü minilliyin nəhəng mühəndis qurğusu adlandırırlar. Çünki bu boru xətti bütün Avrasiya məkanında mövcud olan analogi kəmərlər arasında öz unikallığı ilə seçilir.

Azərbaycanın, Gürcüstanın və Türkiyənin ərazisindən keçən 1768 kilometr məsafə qət edən bu xəttin boruları bütün marşrut boyu torpaq altında basdırılıb. Bu da onun təhlükəsizliyini təmin edir. Kəmərin bir sıra özəmətli yerüstü qurğuları, o cümlədən 8 nasos stansiyası var. Səngəçaldakı baş nasos stansiyasından sonra ikinci stansiya yenə də Azərbaycanın ərazisində - Yevlaxda yerləşir. İki stansiya Gürcüstanda, dördü isə Türkiyədədir. Xəttin gündəlik ötürücülük gücü 1,2 milyon barel təşkil edir. Keçdiyi ərazilərin coğrafiyasına görə, kəmərdə 46, 42 və 34 düymlik borulardan istifadə edilir.

2005-ci ilin mayında bu boru xəttinə ilk neft vurulmuşdur

lari, o cümlədən 8 nasos stansiyası var. Səngəçaldakı baş nasos stansiyasından sonra ikinci stansiya yenə də Azərbaycanın ərazisində - Yevlaxda yerləşir. İki stansiya Gürcüstanda, dördü isə Türkiyədədir. Xəttin gündəlik ötürücülük gücü 1,2 milyon barel təşkil edir. Keçdiyi ərazilərin coğrafiyasına görə, kəmərdə 46, 42 və 34 düymlik borulardan istifadə edilir.

BTC öz marşrutu boyu bir neçə dağ silsiləsi qət edir, o cümlədən 2830 metr yüksəkliyə qalxır, eləcə də 3000 yol, dəniz yolu, yeraltı və yerüstü kommunikasiya xətti, eni 500 metrə qədər çatan Ceyhan çayının keçdiyi də daxil olmaqla 1500-dən çox su hövzəsi ilə kəşifir. Ceyhana yaxınlaşarkən kəmərdən dənizə səviyyəsinə enir.

BTC-ni "Üç dənizin əfsanəsi", yəni Xəzəri, Qara dənizi və

Aralıq dənizini birləşdirən polad kəmərdə adlandırılır. O, eləcə də xalqları və ölkələri bir-birinə yaxınlaşdırır. Azərbaycanın 13 rayonundan - Qaradağ, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafadan keçən kəmərdə ölkəmizdə 443, Gürcüstanın 7 bölgəsində 249 və Türkiyənin 9 rayonunda 1076 kilometrlik yol boyu uzanır.

Xatırladaq ki, BTC Ko-nun səhmdarları bp (30,10 faiz), SOCAR (25 faiz), MOL (8,90 faiz), "Ekvinor" (8,71 faiz), TPAO (6,53 faiz), "Eni" (5 faiz), "TotalEnergies" (5 faiz), İTOÇU (3,40 faiz), İNPEKS (2,50 faiz), "EksonMobil" (2,50 faiz) və ONGC-Vides (2,36 faiz) şirkətləridir.

BTC tam sistem kimi 2006-cı ilin ortalarından fasilə

ləsiz və təhlükəsiz fəaliyyət göstərir. Operator olan bp şirkətinin məlumatına görə, istismara verildikdən 2023-cü ilin birinci rübünün sonundakı bu boru kəməri vasitəsilə ümumilikdə təqribən 539 milyon tondan çox (4 milyard barel) xam neft nəql edilmiş və Ceyhanda 5314 tankerə yüklənərək dünya bazarlarına göndərilmişdir. BTC-nin ümumilikdə 4 milyard barel neft ixracına nail olması əlamətdar bir uğur kimi 18 yanvar 2023-cü il tarixində qeyd edilmişdir.

Bu ilin birinci rübü ərzində BTC ilə ixrac olunmuş təqribən 7 milyon ton (təxminən 53 milyon barel) xam neft və kondensat Ceyhan terminalında 70 tankerə yüklənmiş və yola salınmışdır.

Hazırda BTC əsasən Azərbaycanın "Azəri-Çirraq-Gü-

nəşli" nefti və "Şahdəniz" kondensatı daşıyır. Bundan əlavə, BTC Xəzərin digər regional xam neft və kondensat həcmələrini (Qazaxıstan və Türkmənistan) da nəql edir.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəmərinin çəkilişini tarixi hadisə adlandıran Prezident İlham Əliyev onu həmişə yüksək dəyərləndirmişdir. Dövlət başçısının dediyi kimi: "Əgər o kəmərdən keçməyib, Azərbaycan öz neft və ondan sonra qaz potensialını dünya bazarlarına çatdırıb bilməzdi. Beləliklə, dəhliz yaradıldı. Xəzər dənizi-Qara dəniz-Aralıq dənizi əməkdaşlığı formatı formalaşmışdır. Xəzər dənizini Aralıq dənizi ilə birləşdirən Bakı-Tbilisi-Ceyhan bu gün uğurlu fəaliyyət göstərir və başqa ölkələrə də xidmət edir. Dəhliz formalaşandan sonra əlbəttə ki, Azərbaycan öz tranzit rolunu oynamağa başlamışdır. Bu gün biz qeyd edə bilirik ki, artıq Azərbaycan öz coğrafi vəziyyətindən, logistika imkanlarından tam şəkildə istifadə edir".

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Kazanda Rusiya və Azərbaycan arasında işgüzar əlaqələr müzakirə olunub

Azərbaycan nümayəndə heyətinin Rusiya Federasiyası Tatarstan Respublikasının Kazan şəhərinə səfəri çərçivəsində Rusiya-Azərbaycan işgüzar görüşü keçirilib. Tədbirdə hər iki ölkədən rəsmi şəxslər və iş adamları iştirak ediblər.

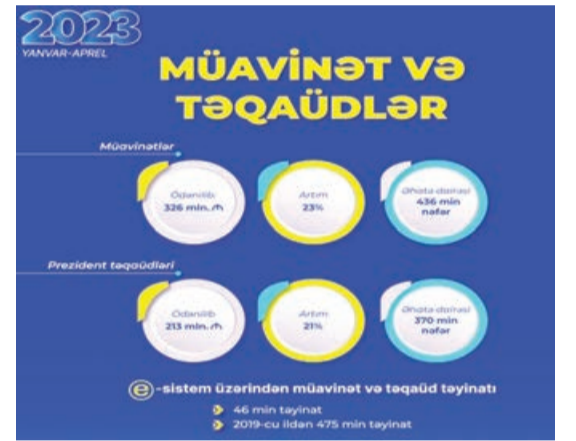
Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyindən (KOBİA) bildirilib ki, qurumun İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov tədbirdəki çıxışında Rusiyanın KOB sahəsində ixtisaslaşmış müvafiq qurumları ilə əlaqələr, Azərbaycan və Tatarstan arasında kiçik və orta biznesin dəstəklənməsi sahəsində əməkdaşlıq imkanları, agentliyin dəstək və xidmətləri barədə məlumat verib.

Qeyd edilib ki, başlıca fəaliyyəti yerli KOB-ların dəstəklənməsi olan agentlik onların xarici tərəfdaşlarla əlaqələrinin inkişafına və bazarlara çıxışına da dəstək göstərir. Bu baxımdan KOBİA Rusiya sahibkarlarının yerli biznes tərəfdaşlarla əlaqələndirilməsinə də dəstək göstərə bilər. Potensial investisiya layihələri ilə bağlı məlumat mübadiləsi, perspektiv sahələrdə birgə müəssisələrin yaradılması, iş adamları arasında birbaşa əlaqə yaratmaq üçün sərəgilərdə qarşılıqlı iştirak, işgüzar missiyaların təşkili, institusional əməkdaşlığın davamlı inkişafı hər iki ölkənin KOB subyektləri arasında əlaqələrin genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətli olacaqdır.

436 min nəfərə sosial müavinət, 370 min nəfərə Prezidentin aylıq təqaüdü ödənilib

Bu ilin yanvar-aprel aylarında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən 436 min nəfərə sosial müavinət, 370 min nəfərə Prezidentin aylıq təqaüdü ödənilib.

Həmin dövrdə əhəliyə sosial müavinətlər üzrə ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 23 faiz çox olmaqla 326 milyon, Prezident təqaüdləri üzrə 21 faiz çox olmaqla 213 milyon manat ödənilib. Son 4 ayda 46 min, sosial ödənişlərin elektron təyinatına başlandıqı 2019-cu ildən 475 min müavinət və təqaüd təyinatı e-sistem üzərindən proaktiv qaydada həyata keçirilib.

Özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində yaradılan təsərrüfatların sayı artır

Şəkinin Qoxmuş kənd sakini Lalə Məmmədşahova 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olmuş Kazım Məmmədşahovun həyat yoldaşıdır.

Müraciətinə uyğun olaraq o, 2021-ci ildə maldarlıq zərfi üzrə aktivlərlə təmin edilərək təsərrüfatı yaradıb. Həmçinin ötən il işlə də təmin edilib.

Şəkinin Oxud kənd sakini Samirə Salamoğlu isə özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində keçən il dərziçilik zərfi üzrə avadanlıqlarla tə-

min edilərək öz kiçik biznesini qurub. Hər iki proqram iştirakçısı onlara göstərilən bu sosial dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Onlar qurduqları təsərrüfatlarını inkişaf etdirməyə soyğöstərdiklərini vurğulayıblar.

Onu da bildirdik ki, son illər müasir standartlara uyğun reabilitasiya şəraitinin yaradılması Şəki Reabilitasiya Mərkəzində yerli və ətraf rayonlar üzrə əhəmiyyətli olan şəxslər effektiv fizioterapevtik üsulların tətbiqi əsasında tibbi-sosial reabilitasiya xidmətləri ilə təmin edilirlər.

Ayda orta hesabla nə qədər pul xərcləyirik

Yanvar-aprel aylarında istehlakçılardan tələbatların ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 20,5 milyard manat olmaqla, 2022-ci ilin yanvar-aprel aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərdə 4,9 faiz artıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin yanvar-aprel ayları ilə müqayisədə 4,5 faiz artaraq 19,7 milyard manata bərabər olub. Onun 45,6 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 505,2 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 79,6 manat çox vəsait xərcləyib.

Azərbaycan neftinin qiyməti ucuzlaşıb

Mayın 19-da İtaliyanın Auqusta limanında CIF bazisi üzrə Azərbaycanın "Azeri Light" markalı neftinin bir barelinin qiyməti 0,15 dollar ucuzlaşaraq, 78,81 dollar olub. Trend bu barədə ölkənin neft-qaz bazarındakı mənbəyə istinadən xəbər verib.

Türkiyənin Ceyhan limanında FOB bazisi üzrə "Azeri Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,15 dollar ucuzlaşaraq 76,82 dollar olub.

Azərbaycanın Rusiyanın Qara dənizdəki Novorossiysk limanından Bakı-Novorossiysk boru kəməri ilə satdığı URALS markalı neftin bir barelinin qiyməti əvvəlki göstəricidən 0,02 dollar bahalaraq 50,83 dollar olub.

Şimal dənizindən hasil edilən "Brent Dated" etalon növü neftin bir barelinin qiyməti aprelin 19-da 0,02 dollar ucuzlaşaraq 75,93 dollar olub.

Başqa yol yoxdur

Zamanın və reallığın çağırışlarına cavab vermək lazımdır

Ötən əsrin sonlarına qədər aqrar elm dünyada ən az inkişaf etmiş sahələrdən olub. Çünki həmişə sənayenin inkişafına xüsusi diqqət yetirilib. Lakin son zamanlar bu sahəyə diqqət artmağa başlayıb. Səbəb dünyada əhəlinin sürətlə artması, kənd təsərrüfatı məhsullarına, yəni ərzağa olan tələbatın yüksəlməsidir.

Əvvəllər daha çox sahədə əkin aparılaraq daha çox məhsul götürmək kimi klassik üsullardan istifadə olunurdu. Yeni ösənədə isə az sahədən daha çox məhsul götürmək konsepsiyasına üstünlük verilir və bu zaman iki sahənin inkişafı əsas götürülür - kənd təsərrüfatında yeni texnologiyaların tətbiqi və daha məhsuldar toxum və damazlıqların yaradılması. Bunların sayəsində dünyada aqrar sektorda son dövrlər məhsuldarlıq sürətlə artmağa başlayıb. Məsələn, əvvəllər dünya üzrə taxılçılıqda ən yüksək məhsuldarlıq 40-50 sentner olduğu halda, indi bu rəqəm 70-90 sentnerə çatıb.

Digər tərəfdən aqrar sektorun kapitalaşmasına maraqla baxmaq lazımdır. Belə ki, dünyada əhəlinin ərzağa olan tələbatının yüksəlməsi kənd təsərrüfatını rentabelli sahəyə çevirib. Bu üzündən aqrar elmin aktuallığı da gündəmə gəlib. Elə bu sahəyə sərmayə qoyuluşunun artması da bununla bağlıdır. Başqa bir amil də var.

Rusiya-Ukrayna müharibəsi onu da göstərdi ki, ərzaq məhsulları da neft-qaz kimi siyasi təzyiqa məhsul kimi qəbul edilir. Yeni dövlətlər öz siyasi ambisiyalarına çatmaq üçün ərzaqdan təzyiqa vasitəsi kimi istifadə etməkdən çəkinmirlər.

Bütün bu səbəblərdən Azərbaycanda ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək aparılan aqrar islahatların əsas hədəfinə çevrilib və son illər bu sahədə xeyli ir-

liləşmə nail olunub. Statistika da göstərir ki, bir çox vacib kənd təsərrüfatı məhsuluna olan daxili tələbat artıq yerli istehsal hesabına ödənilir. Eyni zamanda biz aqrar sektorda ixracın həcmi artırır, coğrafiyasını genişləndiririk.

Aydındır ki, aqrar sektorda istifadə olunan yeni texnika və texnologiyaların qiyməti fermerlərimizin böyük əksəriyyəti üçün ölçəcan deyil. Amma bu zaman "Agroservis" ASC köməyə gəlir. ASC-nin güzəştli sayəsində fermerlərimiz yüksək texnologiyalı kənd təsərrüfatı texnika və avadanlıqlardan istifadə etmək imkanını qazanır. Həm də bu hesaba indi ölkəmizdə bir çox iri və orta səviyyəli aqrar təsərrüfatları fəaliyyət göstərir və onların qazandıqları kənd təsərrüfatı texnika və avadanlıqlarını almaq imkanı var. Elə iki gün əvvəl Bakıda işini başa çatdırmış 16-cı Azərbaycan Beynəlxalq Kənd

Təsərrüfatı Sərgisi bu cür təsərrüfatlara birbaşa yeni məhsullarla tanış olmağa şərait yaratmışdır.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, "Caspian Agro" sərgisi kənd təsərrüfatı sənayesinin aparıcı iştirakçılarını, yerli və xarici ekspertləri, o cümlədən idənciləri, ixracatçıları, distribütorları, toptan və parakəndə ticarət nümayəndələri, həmçinin fermerlər də daxil olmaqla, minlərlə peşəkar ziyarətçi auditoriyasını bir yerdə toplaşmışdır. İştirakçılar arasında Azərbaycanla yanaşı, ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya, İtaliya, Niderland, Çexiya, Polşa, Avstriya, İspaniya, Latviya, Estoniya, Gürcüstan, Qazaxıstan, Rusiya, Türkiyə, İsrail və Hindistan şirkətləri yer almışdır. Ümumiyyətlə, iştirakçıların 71 faizini xarici şirkətlər təşkil edirdi.

Sərgidə kənd təsərrüfatında tətbiq olunan müasir innovativ texnologiya-

lar, texnikalar və suvarma sistemləri nümayiş olunurdu. İştirakçılar Elektron Kənd Təsərrüfatı, robototexnika, pilotsuz uçuş aparatları, IT xidmətləri, sənə intellekt, alternativ enerji mənbələri kimi smart bölmələrdə maraqlı məlumatlar əldə etdilər.

Sərgi ilə bağlı KOBİA İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov bildirmişdir ki, kənd təsərrüfatı və qida sənayesi kiçik və orta biznes subyektlərinin daha çox fəaliyyət göstərdiyi sektorlardandır: "KOBİA onları müxtəlif xidmətlər və mexanizmlər çərçivəsində dəstəkləyir. Dövlət-özəl əməkdaşlığı çərçivəsində reallaşdırılan layihələr qarşılıqlı illərdə də aqrar və qida sənayesinin, nəticədə isə ölkə iqtisadiyyatının inkişafına öz müsbət töhfəsini verəcək".

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Sığortacıların attestasiyasının nəticələri açıqlanıb

Sığorta sahəsi üzrə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında (AMB) attestasiyalar keçirilib.

AMB-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nəticələrə əsasən, attestasiyada iştirak edən, 10 namizəddən 1-i keçid balını toplayaraq attestasiyanı müvəffəqiyyətlə başa vurub.

Qeyd edək ki, "Sığorta sahəsində attestasiyanın təşkili və keçirilməsi" Qaydasının 4,6-cı bəndinə əsasən, sığortacıda rəhbər vəzifəyə təyinat nəzərdə tutulan şəxs və sığorta vəsaitçiliyi fəaliyyətinə lisenziya almaq üçün attestasiyada iştirak edən şəxs 70 test tapşırığına düzgün cavab verdikdə attestasiyadan keçmiş hesab olunur.

Vatsapdan təhlükəsiz istifadə qaydaları hansılardır

Vatsap hesabınızın təhlükəsizliyini təmin etmək üçün bəzi məqalələrə diqqət yetirin.

AZƏRTAC Elektron Təhlükəsizlik Xidmətinin məlumatına istinadən xəbər verir ki, vatsap hesabınızın təhlükəsizliyindən əmin olmaq üçün sadalananlara xüsusi diqqət yetirməyiniz tövsiyə olunur:

- İki faktorlu təsdiqləmə funksiyasını aktivləşdirin;
- Təbiiqi ən son versiyaya yeniləyin;
- Mesajların tərkibindəki şübhəli keçidlərə daxil olmayın və faylları yükləməyin;
- Təsdiqləmə kodunu heç kəslə paylaşmayın.

Gənclik

Gələcəyə dəstək

Peşəkar insan ehtiyatı cəmiyyətin əsas güc qaynağıdır

Tarix boyu hər bir xalq özünün xoşbəxt gələcəyə olan ümidlərini və milli strategiyasını, ilk növbədə gənc yetişdirilməsi hər bir ölkə üçün prioritetdir. Odur ki, gənclər cəmiyyətin ən dinamik zümərəsi olmaqla ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatın təşəkkülündə fəal iştirak edir, ölkədə baş verən bütün proseslərin mərkəzində dayanırlar.

Bu il Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümü münasibətilə Azərbaycan "Heydər Əliyev İli" elan edilmişdir. Bu, dahi şəxsiyyətin fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərini daha dərindən araşdırılmasına, zəngin irsinin əhatəli şəkildə tədqiqinə geniş imkanlar yaratmışdır. Azərbaycan Respublikasının bugünkü tərəqqisində, beynəlxalq aləmdə tanınmasında Ümummilli Liderin əvəzsiz rolu olmuşdur. Dövlət başçısının sərəncamında da vurğulandığı kimi, Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının suverenliyini, müstəqilliyini və beynəlxalq aləmdə nüfuzunu gücləndirmiş böyük şəxsiyyətdir: "Dövrünün ən nüfuzlu siyasətçisi və bir sırada zərurət Heydər Əliyev Azərbaycanın müasir siyasətini, xalqımızın zəngin dövrünün irsini tanıdılması və ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sisteminə də layiqli tövqə qazanmasında müstəsna rol oynamışdır. Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərində beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında həlli Ulu Öndərin qarşısına qoyduğu başlıca vəzifə olmuş, ölkəmizin bütün resursları, xalqımızın potensialı tarixi ədalətin bərpası üçün səfərbər edilmişdir. Ulu Öndərin şah əsəri olan güclü Azərbaycan dövləti öz suverenliyini, müstəqilliyini qorumağa qadir olduğu 44 günlük Vətən müharibəsində şanlı zəfər qazanmaqla sübuta yetirmişdir".

Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin zəngin irsinin və peşə fəaliyyətinin əsas tərkib hissələrindən biri də elm, təhsil və gənclər siyasəti olmuşdur. 2 fevral tarixinin Gənc

lər Günü kimi elan olunması Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli Liderin rəhbərliyi dövründə ölkə gəncləri onun diqqət və qayğısını daim öz üzvlərində hiss ediblər. 1994-cü ildə böyük rəhbərin sərəncamı ilə Gənclər və İdman Nazirliyi yaradılıb.

1996-cı ildə Azərbaycan gənclərinin 1-ci forumu keçirilib. 1997-ci ildən Prezidentin sərəncamı ilə 2 fevral Azərbaycanda Gənclər Günü kimi qeyd olunmağa başlanıb. Bu gün Azərbaycan gəncləri üçün böyük əhəmiyyətə malik olan bir gündür. Hər bir gəncin, həm də fiziki cəhətdən sağlam gənclər cəmiyyəti üçün böyük əhəmiyyətə malik olan bir gündür. Hər bir gəncin, həm də fiziki cəhətdən sağlam gənclər cəmiyyəti üçün böyük əhəmiyyətə malik olan bir gündür. Hər bir gəncin, həm də fiziki cəhətdən sağlam gənclər cəmiyyəti üçün böyük əhəmiyyətə malik olan bir gündür.

Azərbaycan gəncləri daim döyüş meydanlarında, zəfərlərdə böyümüş, inkişaf etmişdir. Onlar böyük elmi itiriaları, keşfləri ilə dünya sivilizasiyasına öz möhtərinləri vermişlər. Bu gün böyük itifarla demək olar ki, müasir Azərbaycan gəncliyi tarixi kökdən, gənc gələcənin milli-mənəvi dəyərlərini, doğma ana dilimizi, ata-babalarından miras qalan adət-ənənələrimizi göz bəbəyi kimi qoruyub yaşadır. Azərbaycan tarixinin hər bir mərhələsində aparıcı sosial-siyasi qüvvəyə çevrilən gənclər müstəqilliyin qorunub saxlanması, möhkəmləndirilməsi və dövlətin inkişaf etdirilməsi prosesində də yaxından iştirak edərək tarixi nailiyyətlər qazanırlar. Azərbaycan gəncləri öz həyatlarını qararkən öncə Vətəninin, döyüş yurduğunun bu günü və gələcə

cəyi haqqında düşünür, öz fəaliyyətlərində yüksək vətəndaşlıq hisslərini bələnmişdir. Gənclər üçün böyük əhəmiyyətə malik olan bir gündür. Hər bir gəncin, həm də fiziki cəhətdən sağlam gənclər cəmiyyəti üçün böyük əhəmiyyətə malik olan bir gündür.

Ulu Öndər Heydər Əliyev respublikamıza rəhbərliyə gəldiyi ilk günlərdən elmin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı məsələlərə xüsusi diqqət yetirmiş, qayğı göstərmiş, bu sahənin sürətli inkişafı üçün mühüm qərarlar vermişdir. Bu diqqət və qayğı nəticəsində elmi-tədqiqat institutlarının və elmi işçilərin sayı artmış, Elmlər Akademiyasının maddi-texniki bazası möhkəmlənmiş, elmi-tədqiqat institutları üçün yeni korpuslar tikilmiş, xüsusi təyinatlı layihə-konstruktor büroları yaradılmışdır. Azərbaycan elminin ölkədə və dünyada tanıtılmasına sayı göstərməyi, elmi-tədqiqat işlərinin səviyyəsi yüksəlməsi, elmin təbii sahələrin genişlənməsi, elm adamlarına yaradıcı şərait yaradılmış, görkəmli alimlərin fəaliyyətləri təqdir olunmuş, onlar mükafatlandırılmışdır. Azərbaycan dili, ədəbiyyatı və tarixi üzrə aparıcı tədqiqatların genişləndirilməsinə xüsusi fikir verilmişdir. Bir faktı qeyd edək ki, 1978-ci ildə elmi-tədqiqat, layihə və sahə institutlarının sayı 118-ə, elmi işçilərin sayı 21407 nəfərə, akademiklər və müxbir üzvlər 100 nəfərə, elmlər doktorları 853, elmlər namizədlərinin sayı 7594 nəfərə çatmışdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrikliklə müəyyən etdiyi və həyata keçirdiyi elm siyasəti bu gün ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Dövlət başçısı çıxışlarında mütəmadi olaraq gənclərin ictimai-siyasi və humanitar proseslərdə göstərdiyi səyləri nəzərə alaraq onları novator, yeniləyici can atan və vətənpərvər insanlar kimi dəyərləndirir. Həqiqətəndə, dövlətin gənclər üçün yaratdığı geniş imkanlar onları cəmiyyətin avaraş qüvvəsinə çevirir. Üstəlik, gənc nəslin özünün intellektual potensialı ilə Azərbaycanı beynəlxalq müstəvidə daha əzmlə təmsil etmək üçün qətiyyət göstərməkdədir.

Çox sevindirici haldır ki, bu gün bizim gənclik azad düşüncə, demokratik cəmiyyətdə yaşayır, məhdudiyatsız olaraq fəaliyyət göstərir. "2015-2025-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin İnkişaf Strategiyası" uğurla icra olunur. Dövlətimiz qloballaşma əsrində dünya elminə, təhsilinə inteqrasiyaya vacib sayaraq Azərbaycanlı gənclərin xaricdə təhsil almalarına ciddi əhəmiyyət verir. Bunda məqsəd yeni düşüncəli, kreativ ruhlu gənclik yetişdirmək, dövlət idarəçiliyini yüksək ixtisaslı kadrlarla təmin etməkdir.

AMEA-nın akademik Z.M.Bün-yadov adına Şərqsünəşliq İnstitutunun ölkədə yüksək ixtisaslı elmi-pedaqoji kadrların hazırlanmasında xüsusi payı var. İnstitut öten onilliklərdə böyük inkişaf yolu keçmiş, zəngin ənənələrə malik elmi müəssisəsi kimi tanınmışdır. Çoxillik fəaliyyəti dövründə Şərqsünəşliq İnstitutu yalnız respublikamız üçün deyil, qonşu Gürcüstan, İran, Kərfəz Ərəb ölkələri, Mərkəzi Asiya respublikaları və digər ölkələr üçün də yüksək ixtisaslı mütəxəssis və elmi kadrların hazırlanmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Bu gün institutumuzda Azərbaycan Respublikasının elm siyasətinin sistemli şəkildə həyata keçirilməsində, səmərəli, aktual və ölkə

miz üçün əhəmiyyət kəsb edən elmi-tədqiqatların aparılmasında, eyni zamanda gənc elmi kadrların hazırlanmasında böyük işlər görülür. Burada gənc əməkdaşların püxtələşməsi, təcrübə toplaması və inkişafı üçün böyük imkanlar yaradılmışdır.

44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan haqqatlarının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında Şərqsünəşliq İnstitutunun əməkdaşları da fəal iştirak etmişdir, vətənimizin haqlı mövqeyini əks etdirən bir çox elmi və publisistik məqalələr ərsəyə salmış, ingilis və rus dillərinə tərcümə olaraq beynəlxalq kütləvi informasiya vasitələrində dərc edilmişdir. Vətən müharibəsi dövründə institutun əməkdaşları "BBC-Arabia", "Əl-Arabiya", "Əl-Hurra", "Əl-Məyadin" və digər ərəb dilində nüfuzlu media orqanlarına altmışdan çox müsahibələr vermiş, Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı dövlətimizin maraqlarını təmin edən zəruri məlumatları geniş izləyici kütləsinə çatdırılmışdır.

Həyatımızın sürətlə dəyişməsi, inkişaf etməsi qarşısında yeni tələblər və çağırışlar qoyur. Biz qarşımda dayanıb bütün vəzifələrdə uğurlu həlləmə məsuliyyət hissələri ilə yanaşmaqla bərabər, möhkəm nişan-istiqamətə, o cümlədən peşəkartlıq sayəsində nail ola bilərik. Yüksək səviyyəli elmi kadrların hazırlanması, cəmiyyətdə müəllim peşəsinin nüfuzunun yüksəldilməsi, bilik və bacarıqların, peşəkartlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi və bütövlükdə ölkəmizdə insan kapitalının formalaşması üçün əzmlə çalışmalıyıq. Yalnız bu halda strateji hədəflərimizə, ali məqsədlərimizə çatı bilərik.

Elmur MUSTAFAYEV, AMEA-nın akademik Z.M.Bün-yadov adına Şərqsünəşliq İnstitutunun Din və ictimai fikir şöbəsinin müdiri, Gənc Alim və Mütəxəssislar Şurasının sədri

İstedadlar

Amerikadan qızıl medalla qayıtdı

İlk dəfə onu görəndə Amerikada keçirilən olimpiadadan yenidən qayıtmışdı. Təhsil aldığı məktəbin müəllim kollektivi, təhsil yoldaşları, dostları onu sevinclə qarşılayıb, gül-çiçəyə bülənd etmişdilər. Güllərin arasında zərif bir çiçək kimi boylanan Qəndab "Uğurlarım üçün ilk növbədə müəllimlərimə borcluyam. Bu tək monim yox, məktəbimizin, valideynlərimin bütövlükdə Azərbaycanımızın uğurudur", - dedi.

Sadə, zərif, istiqanlı və olduqca səmimi olan bu gənc qızın içində Azərbaycan boyda bir vətən sevgisi olduğunu duymamaq mümkün deyil. İstedadı, biliyi, zəkası ilə Azərbaycanı dünyaya tanıdıran Qəndab Məmmədova ilə bir qədər yaxından tanış olaq.

Q.Məmmədova Bakı şəhər 279 sayılı məktəbin 11-ci sinif şagirdidir. O, kiçik yaşlarından öyrənməyə və hansısa problemi həll etməyə daha çox meyilli olub. Fizika, astronomiya, riyaziyyat fənlərinə, eləcə də proqramlaşdırma dillərinə böyük həvəs göstərib. O, 9-cu sinifdə ilk dəfə respublika olimpiadasında fizika fənni üzrə qalib oldu. Fizika fənni üzrə olimpiadada iştirak edən qızların sayı az olsa da, həvəsdən düşmədi, hətta bu, onun üçün bir stimula çevrildi. Qəndab deyir ki, elmdə zəriflik olmur, zəiflik olur. Böyük amallar uğrunda çalışsansa, zəif olmamalısan. Nəticədə 10-cu sinifdə yenidən respublikada riyaziyyat-fizika olimpiadasında (fizika fənni üzrə) gümüş medalla sahibləndim. Gətdikcə marağ dairəm məni astronomiyaya apardı. Elo homin il respublika astronomiya olimpiadasından qızıl medal alaraq İOAA-da (Beynəlxalq Astronomiya və Astrofizika Olimpiadasında) Azərbaycanı təmsil edən 5 üzvdən biri oldum. Daha sonra İPHO 2022-ə (Beynəlxalq Fizika Olimpiadasına) seçilən ilk Azərbaycanlı qız olaraq daha bir uğura imza atdım.

Qəndab öz üzərində çalışmaqı çox sevdir. Deyir ki, fizika ilə astronomiya bir ailənin iki üzvü kimi doğma elmlərdir. Bunları yaxşı bilən üzünə elmin gücü ilə digər qapıları da açmaq olur. Elo Qəndab da bekar durmayıb. Olimpiadada qızıl medala sahib oldandan sonra həmin ilin yayında əlavə məşğuliyyət kimi ++ proqramlaşdırma dilini öyrənməyə başlamışdır.

İnsana xas olan bir çox şey fərdidir, sə, elm fərdi deyil. Görək ondan bəhrələnilib xalqına, vətəninə pay verərsən. Elmin nuru ilə işıq salmaqı bacarasan. Elo bu məqsəddə fizikamı geniş auditoriyaya uşaqlara sevdirmək üçün "Gələcəyin dahiləri" layihəsi adı altında yutub kanalında fizikaya aid olimpiada suallarının izahlı həllərini paylaşmağa başlamışdır. Hazırda həmin kanal (Qəndab & Mehdi) qarşıda Mehdi ilə birlikdə idarə edir. Məqsəd şagirdlərdə texniki fənlərə qarşı marağın artırılması və hər bir Azərbaycanlı şagirdə olimpiada dərslərini ölətən etməkdir.

Qəndab Məmmədovanın son iştirak etdiyi olimpiada ABŞ-nin Texas ştatı, Hyuston şəhərində Rice Universitetində təşkil olunmuş Global Cernovic Olympiad Amerika olub. Xatırladaq ki, bu mətbəh olimpiadasında ölkəmizin yeganə təmsilçisi də Qəndab olub. O de-

yeri ki, olimpiada müddətində NASA və Rice University kimi dünyaca məşhur məkanları görmək, fərqli mədəniyyətlərlə yaxından tanış olmaq, düşüncəm ki, mənə çox şey verdi. Bir həftə ərzində çox təcrübə qazandı, sonda fizika və astronomiya fənləri üzrə imtahan verərək dünya üzrə öz kateqoriyada top 3-lüyə (1-ci yer) düşərək qızıl medala layiq görüldüm. Doğrusu, bunu öyrəndiyim an Vətənim üçün az da olsa nə isə etdiyimə görə özümü çox xoşbəxt hiss etdim. İndi düşüncəm ki, əsl uğurlu insan daim aradıran, sahəsiz sonsuz məhəbbəti olan və hər zaman hər andan faydalanan, axtarıda olan insanlardır. Məqsəd bircə dəfə nəyi isə öləd etməkdirsə, onun üçün min dəfə cəhd etməkdən qorxmamalıyıq!

Qızıl medal mükafatçısı Qəndab Məmmədova bizimlə söhbətdə gələcək planlarından da danışdı: "Hazırda "Gələcəyin dahiləri" layihəsinin inkişafı üçün çalışıram. Eyni zamanda İT sahəsində də müxtəlif layihələrlə müraciət edirəm. Bu yaxınlarda Bakı American Center-in keçirdiyi "Gələcəyin Proqramlaşdır" proqramı çərçivəsində müraciət etdiyim layihədən müsbət cavab alaraq ödənişsiz dərslərə qoşulmaq imkanı qazanmışam. Onu da deyim ki, "Azercosmos"un dəstəyi ilə Azərbaycanda ilk dəfə keçirilən "Space Generation" a spiker olaraq dəvət olunmuşam. Bundan sonra isə hər bir beynəlxalq səviyyədə keçirilən, bu il isə Bakıda baş tutacaq NASA, SpaceX kimi şirkətlərin iştirak etdiyi IAC-ə (Beynəlxalq Astrofizika Konqressinə) abstrakt 95 ölkədən 3532 məqalə arasında seçilməsi yazımıza görə dəvət almışdır. İndi atdığımız addımlar gələcəkdə bizim kim olacağımızı müəyyənləşdirir, bu səbəbdən daim "öyrədərək öyrənmək"dir məqsədim".

Qəndabın uğurlarına sevinməmək olmaz. Hiss edirik ki, bu, hələ uğurların başlanğıcıdır. Ümid edirik ki, daha çox yazılacaq səhifələr hələ qarşıdadır.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Sabahın qurucuları

İlk dəfə onları Türkiyədə zəlzələdən zərərçəkənlərə yardım kampaniyası zamanı Bakı Əl Oyunları Sarayında görmüşdüm. Çalışqanlıqları, davranışları, insanlarla xoş ünsiyyət qurmaq qabiliyyətləri ilə tamamilə fərqləndirdilər. El yadını götürənlərə xüsusi diqqət və həssaslıqla yanaşan bu iki gənc həm də bir-birinə olan döyüş münasibətləri ilə də seçildilər. O zaman Kamranla İmkanın doğma qardaş olduğunu zənn etmişdik.

Növbəti dəfə bizi Bakı Dövlət Universitetinin nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar kollecdə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində keçirilən tədbirdə qarşılayan yəndə Kamranla İmkan oldu. Öyrənirik ki, Kamran təhsil aldığı kollecin Yaradıcılıq Mərkəzinin rəhbəridir. Bu mərkəz tələbələr bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, eləcə də dünyagörüşünün artırılması məqsədi ilə yaradılıb. İmkan isə dərslər əlaçısıdır, təhsil aldığı humanitar kollecin ictimai fəalidir. Hər iki gənc Azərbaycan Kəndünlülər İttifaqının üzvüdür. Onlar məktəbdə keçirilən tədbirlərdə əsas təşkilatçılardır.

rqlarının inkişaf etdirilməsi, eləcə də dünyagörüşünün artırılması məqsədi ilə yaradılıb. İmkan isə dərslər əlaçısıdır, təhsil aldığı humanitar kollecin ictimai fəalidir. Hər iki gənc Azərbaycan Kəndünlülər İttifaqının üzvüdür. Onlar məktəbdə keçirilən tədbirlərdə əsas təşkilatçılardır.

Söhbət zamanı öyrəndik ki, Kamran Eyubov Bakı şəhərində anadan olub. Nərimanov rayonunda 178 nömrəli məktəbdə 9-cu sinfi bitirdikdən sonra Bakı Dövlət Universitetinin nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecinə daxil olub. Hazırda maliyyə ixtisası üzrə üçüncü kursda oxuyur. Kamran deyir ki,

kiçik yaşlarından ictimai işlərə marağ göstərirdim: "Valideynlərim məni yeniyetmələrin yaradıcılıq mərkəzində keçirilən tədbirlərə aparırdılar. Məktəbdə oxuduğum müddətdə Uşağ Gənclər İnkişaf Mərkəzinə keçirdiyi bütün tədbirlərdə yaxından iştirak edirdim. Məktəbin 9-cu sinfini bitirdikdən sonra kollecdə daxil olmaq qərarına gəldim".

Kamran əlavə edir ki, kollecdə daxil olmaqda əsas məqsədim yaşıdlarımdan daha tez ictimai həyata atılmaq olub. Çalışacağam ki, tələbə həyatının bütün mərhələlərindən keçim. Qarşıda kollecdən magistraturaya qədər gedəcək bir yol var. Belə düşüncəyə ki, yaşıdlarım universitetin birinci kursunda oxuyanda mən artıq onlardan tələbəlik təcrübəsi daha çox fərqlənən biri olacağam. Bu, həm də mənim dünyagörüşümün formalaşmasında və bacarığımın inkişaf etməsində istisna rol alacaq.

Kamran bir yerdə dayanmaqı sevmir. Daim axtarış və fəaliyyətdədir. Hamı onu ictimai fəal kimi tanıyır. Aşerson Rayon İcra Hakimiyyəti yanında ictimai şuranın köməkçisi İmkan Bayramov ilə davam etdirir. İmkan Quba rayonunun Zizək kəndində ziyah ailəsində anadan olub. Kollecdə biliyi, bacarığı ilə seçilən ictimai fəallardandır. Təhsil aldığı məktəbdə hamı onu informasiya texnologiyası üzrə mütəxəssis kimi tanıyır. İctimai fəaliyyəti ilə seçilən İmkan dərslərlə təhsil aldığı məktəb tərəfindən xüsusi sertifikatla layiq görülüb. O, informasiya texnologiyası üzrə beynəlxalq sertifikat da alıb.

İmkan deyir ki, insan görək biliyi, bacarığı ilə vətəninə, dövlətinə xidmət etsin: "Çalışıram ki, dövlətimiz üçün əsl vətəndaş olum. Valideynlərimin, müəllimlərimin etimadını doğruldum. Təkcə valideynlərimin yox, həm də vətəninin öglü ola bilim. İnsan çalışanda arzula-

rını reallaşdırır bilir. Sevinirəm ki, həyatda ilk uğurlu debütümü etmişəm. Mayın 11-də 7 sayılı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzində "Kiçik cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə" adlı təlim toplantısı keçirdim".

İmkanın incəsənət sahəsində də böyük marağı var. Bu yaxınlarda ADA Universitetindən rəqsə bağlı təklif alıb, orada keçirilən tədbirin fəal iştirakçısı olub.

Kolleci bitirdikdən sonra Bakı Dövlət Universitetinin İqtisadiyyat fakültəsində təhsil almaq niyyətindədir. YAP-a üzv olmağı da qəraraşdırıb. İmkan fürsətdən istifadə edib Ulu Öndər Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu gənclər siyasətini layiqincə davam etdirən Prezident İlham Əliyevə gənclərə ayırdığı diqqət üçün təşəkkür etməyi də unutmadı.

Ürəkləri arzularla dolu gəncləri dildəkdə Azərbaycanın işıqlı sabahını görüb sevinməmək olmaz. Onlar vətən üçün çalışan layiqli gənclərimizdir.

E.QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Dünya olduğu kimi

Planetimizin üzerindəki təhlükə

Rembrandtın əsərləri 200 il sonra üzə çıxıb

Məşhur holland rəssamı Rembrandtın 2 əsəri 200 ildən sonra tapılıb.

Bu nadir tablolar indiyədək Böyük Britaniyada yaşayan bir ailənin şəxsi kolleksiyasında yer alıb. Tədqiqatlar nəticəsində əsərlərin orijinal olduğu müəyyən edilib.

XVII əsrə aid olan əsərlər Nyu York və Amsterdamda nümayiş etdirildikdən sonra iyulun 6-da Londonda hərrac salonlarında satışa çıxarılaçaq.

Tədqiqatlar nəticəsində məlum olub ki, Yerin orbitindəki NASA-nın, həmçinin Çin və Rusiyanın peyk və raket hissələri, hətta ötən əsrdən qalmış keçmiş SSRİ-nin kosmik zondların parçaları fəlakətə səbəb ola bilər. Alimlər bu qırıntıları "saatlı bomba" adlandıraraq iddia ediblər ki, onlar hər an planetimizin üzünə düşə bilər.

ABŞ-nin "LeoLabs" texnologiya şirkətinin ekspertləri qeyd ediblər ki, 75 ildir kosmosa göndərilən gömi, peyk və aparatların qalıqları artıq orbitin ətrafında tıxac yaradıb. Son illər amerikalı milyarderlər İlon Maskın və Ceff Bezosun kosmik fəzaya göndərdikləri peyklər vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. Yerini aşağı orbitini izləmək üçün Alyaska, Texas, Yeni Zelandiya və Kosta-Rikada radarlar quraşdırılan "LeoLabs"-ın mütəxəssisləri müəyyən ediblər ki, kosmik tullantıların böyük bir hissəsi, yəni 8 min 497 tullantı ABŞ-yə məxsusdur. Sonrakı

yerlərdə Rusiya və Çin gəlir. Bu ölkələrin hər birinin kosmik fəzada 4 mindən çox tullantısı mövcuddur.

Alimlər xəbərdarlıq ediblər ki, getdikcə artan kosmik tullantılar bir-biri ilə çarpışaraq partlaya və Yerə düşürək insanlara zərər verə bilər. Bu məsələ kosmosa raket və peyk göndərən ölkələr tərəfindən müzakirə edilməli və müvafiq tədbirlər görülməlidir.

Adriatik dənizində qədim daş yol aşkar edilib

Arxeoloqlar araşdırmalar nəticəsində Adriatik dənizinin dibində qədim daş yol aşkar ediblər.

Alimlər yaşdı yeddi min ildən çox olan bu yolun Neolit dövrünə aid olduğunu hesab edirlər. Onun Korcula adasından Xorvatiyanın materik ərazisinə apardığı və nəticədə dəniz səviyyəsinin qalxması səbəbindən su altında qaldığı ehtimal edilir. Son buz dövrünə qədər Korcula adası da materikin bir hissəsi idi.

Eni dörd metr olan yol suyun səthindən 4,9 metr aşağıda yerləşir. Onun Hvar mədəniyyətinin nümayəndələri tərəfindən tikildiyi güman edilir. Sualtı yol peyk görüntüləri vasitəsilə aşkar edilib. Alimlər hazırda yolun hara getdiyini dəqiqləşdirməyə çalışırlar.

Dünyanın ilk elektrikli yolu

İsveç 2035-ci ilə qədər elektrikli yollar inşa edəcək. Yolun inşası 2025-ci ildə başlayacaq və ümumi uzunluğu 3 min kilometr olacaq.

Bu yol sürücülərə elektrikli avtomobillərini hərəkət etdiyi müddətdə enerji doldura bilməyinə imkan verəcək. Yeni texnologiya elektrikli avtomobilləri hərəkət etməkdə belə enerji ilə dolduracaq.

Bu proses üçün yolun altına metal rulonlar düzüləcək. Bu rulonlar maqnit təzliyini nəqliyyat vasitələrinin altında yerləşən xüsusi qəbuledicilərə ötürəcək. Bu texnologiyanın istifadə olunacağı bildirilib.

"Mona Liza" ilə bağlı yeni iddia

Dünyanın ən məşhur əsərlərindən biri hesab edilən Leonardo Da Vinçinin XVI əsrə aid "Mona Liza" tablosu ilə bağlı yeni məlumat əldə edilib. Rəsmin fonunda olan körpünün Arezzo əyaləti ərhəddəri daxilində, Laterniyadakı Romito körpüsü olduğu irəli sürülüb.

Tarixçi Silvano Vincenti tərəfindən koordinasiya edilən araşdırmanın nəticələri Romannın Xarici Mətbuat Birliyində təşkil edilən mətbuat konfransında açıqlanıb.

İtalyan tədqiqatçı sözügedən körpünün Arezzo, Fiesole və Florensiya arasındakı səyahəti qısaltdığı üçün 16-cı əsrdə çox aktiv istifadə edilən bir körpü olduğunu və bunun o dövrün Florensiya Dövlət Arxivindəki sənədlərdə də əksini tapdığını bildirdi.

Əvvəllər sözügedən körpünün orta əsrlərə aid olduğu iddia edilirdi.

Qeyd etmək lazımdır ki, intibah dövrü tablosu olan "Mona Liza" Fransanın Luvr muzeyində nümayiş etdirilir.

Qədim məbədin qalıqlarına rast gəlinib

Arxeoloqlar bir vaxtlar İtaliyada ticarət limanı olan Puteolinin ürəyi hesab edilən məbədin su altında qalmış qalıqlarını aşkar ediblər.

Qalıqlar məbədin iki qurbangahına aiddir. Tədqiqatçıların məbəd qalıqlarının eramızın I əsrinin birinci yansına aid olduğunu ehtimal edirlər.

Yeni tapıntıların 1965-ci ildə eyni yerdə tapılmış daha böyük qurbangaha bənzədiyi bildirilir. Alimlər dənizin dibində boyunca başqa qalıqların ola biləcəyini də düşünürlər.

Məbədün mövcudluğu uzun müddət məlum olsa da, arxeoloqlar hələ də onun yerini dəqiq müəyyən edə bilməyiblər. Bu köşfdən sonra tədqiqatçıların məbədün harada yerləşdiyini öyrənmələrinə imkan yaranaçağı qənaəti formalaşdı.

120 ilə qədər yaşamaq mümkün olacaq

ABŞ alimləri uzunömürlülüğün sirrinin superimmün sistemində və aktiv genlərdə olduğunu tapıblar.

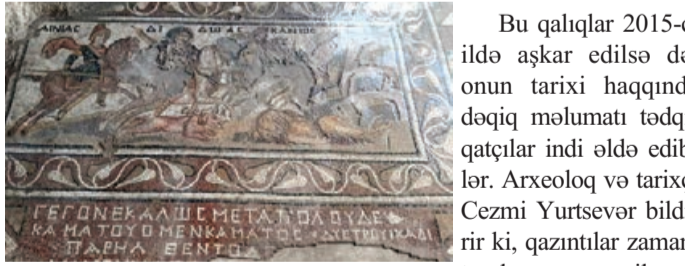
Araşdırmalar nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, infeksiyalara müqavimət göstərmək qabiliyyəti insanların 100 və daha çox yaşamasına kömək edir. Onlar bu nəticəyə 100-119 yaş arasında olan 14 uzunömürlü insanın DNT-sini tədqiq edərək gəliblər.

Tədqiqat zamanı alimlər uzunömürlü insanlarda DNT-nin bərpasında iştirak edən "STK17A" və infeksiyalarla mübarizə üçün lazım olan antigenləri yaradan "HLA-DPA1" aktiv genlərini aşkarlayıblar.

Qeyd etmək lazımdır ki, BMT-nin hesablamalarına görə, 2050-ci ilə qədər dünyada 3,7 milyon uzunömürlü insan olacaq. Ehtimal edilir ki, bu uzunömürlü insanların əksəriyyəti Çin və Yaponiyanın payına düşəcək.

"İliada" da adı çəkilən qəhrəmanın mozaikası Türkiyədə tapılıb

Osmaniyyədə bir tikintinin bünövrə qazıntısı zamanı Qədim Roma dövrünə aid iqamətgah qalıqlarına aid mozaika tapılıb. Mozaikanın üzərində Homerin "İliada" dastanında da adı çəkilən Troya müharibəsi qəhrəmanı "Aeinas"-ın rəsmi var. Dünyada bunun daha bir nümunəsi yoxdur.

Bu qalıqlar 2015-ci ildə aşkar edilmişdir, onun tarixi haqqında dəqiq məlumatı tədqiqatçılar indiyədək əldə ediblər. Arxeoloqlar və tarixçi Cezmi Yurtsevər bildirir ki, qazıntıları zamanı tapılan mozaikanın üzərində ov səhnəsi təsvir edilmişdir. Təsvirdə ölməz mizraqla şir ovuna çıxan atlı bir savaşı var. Burada atın tərkində qadın da görünür. Qadının adı mənbələrdə Dido olaraq keçir.

Tarixçi onu da qeyd edir ki, tapıntıların Osmaniyyədə aşkarlanması təəccüblü deyil. Belə ki, bura romalıların dövründə Flaviolis şəhəri idi.

Ülkar XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

Uranın peyklərində okean suları ola bilər

Yeni araşdırmaya görə, NASA-nın "Voyager" kosmik gəmisi tərəfindən toplanan məlumatlar Uranın beş ən böyük peykindən dördünün içində okean sularının ola biləcəyini ortaya çıxarıb.

NASA əvvəllər hesab edirdi ki, Uranın beş ən böyük peyki olan Ariel, Ambriel, Titaniya, Oberon və Mirandanın daxilində okean suları olsa belə, onlar donmamaq üçün istiliyi etibarlı şəkildə saxlamağa qadir deyillər.

Qeyd etmək lazımdır ki, Uranın, ümumilikdə, 27 peyki var.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azər mətbuatçı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Möhtəşəm mübarizə

Bakı Avropa gimnastikasının mərkəzinə çevrilib

Digər idman növləri ilə yanaşı, gimnastika da ölkəmizdə kifayət qədər populyarlığa malikdir. Son illər idmanın bu növü sürətlə inkişaf edir. Onun bütün növlərində gözəllik, güc, incəsənət bir-birini tamamlayır. İdmançının hansı alətdə çıxış etməsindən və ya sərbəst hərəkətləri yerinə yetirməsindən asılı olmayaraq, tamaşaçı böyük zövq alır, insanın yaratdığı möcüzə qarşısında heyrətə gəlir.

Yüksək səviyyədə dövlət qayğısı sayəsində bu gün Azərbaycan dünyanın idman mərkəzlərindən birinə çevrilib. Digər idman növləri ilə yanaşı, gimnastika da diqqətdən kənar qalmayıb. Bu nailiyyətlər Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın federasiyaya rəhbərliyi sayəsində mümkün olub. Başqa sözlə, 2002-ci ildən Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti olan Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti nəticəsində ölkədə idmanın bu növünün əsl inkişaf mərhələsi başlandı.

Gimnastikanın bütün növlərinin, maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, bu idman növünün kütləviləşməsi istiqamətində görülən işlər öz bəhrəsini verməkdədir. Dünyanın ən nüfuzlu gimnastika yarışlarına Bakı uğurla evsahibliyi edir. Belə mötəbər turnirlərdən biri də paytaxtımızda təşkil edilən bədii gimnastika üzrə 39-cu Avropa Çempionatıdır. "Ulduz kimi parla" şüarı ilə keçirilən qitə çempionatın

da 38 ölkədən 315 gimnast (böyüklər - 191, gənclər 124) mübarizə aparır. Fərdi gimnastlar ayrı-ayrı alətlər (top, halqa, güzrlər, lent), komanda hesabı və çoxnövlüklük programında çıxış edirlər. Qrup hərəkətləri üzrə komandalar böyüklər arasında beş halqa, üç lent və iki top ilə yarışlarda güclərini sınayırlar. Artıq Azərbaycan yığmasının aktivində çoxnövlüklük və beş topla hərəkət programında iki bürünc medal var. Medalları qrup hərəkətlərində Gövhər İbrahimova, Səkinəxanım İsmayilzadə, Mədinə Aslanova, İlham Bahadır-ova, Ayan Sadiqova və Zöhra

Cəfərovanın ibarət gənclər komandası qazanıb. Dünyən çempionatının dördüncü günündə gimnastlar fərdi və qrup hərəkətləri programında mübarizə aparıblar. Yarışda ölkəmizi fərdi növdə Zöhrə Ağamirova təmsil edib. Gimnastlar fərdi programda çoxnövlüklük üzrə öz aralarında qalibi müəyyən ediblər. Böyüklərdən ibarət qrup komandalar isə 5 top, 3 lent və 2 topla təsnifat yarışında mübarizə aparıblar. Bədii gimnastımız Zöhrə Ağamirova çoxnövlüklükdə dörd alət ilə çıxışını təqdim edib. O, lent ilə çıxışına görə 29,800, halqa ilə

programına görə 29,650, topla hərəkətlərdə 31,300 və güzrlərlə isə yarışına görə 31,650 xal alıb. Hesabında 122,400 xal olan gimnastımız 7-ci pillədə qərarlaşıb. Bolqarıstanı təmsil edən idmançı Boryana Kaleyın fərdi çoxnövlüklük programında 131,000 xal toplayaraq qızıl medal qazanıb. İtaliyalı Sofiya Raffaeli 129,550 xalla gümüş, Bolqarıstan təmsilçisi Stilyana Nikolova isə 129,500 xalla bürünc mükafata yiyələnib.

Azərbaycanın Ləman Əlimuradova, Güllü Ağalarzadə, Danya Sorokina, Zeynəb Hümətova, Kamilla Əliyeva və Yelizaveta Luzandan ibarət qrup komandası üç lent və iki topla hərəkətlərə görə 32,500 xal qazanıb. Bu bütün komandalar arasında ən yüksək qiymət idi. Beş halqa ilə hərəkətlərə görə isə komandamız 32,900 xal alıb. Beləliklə iki hərəkətin cəminə görə 65,400 xal alan komandamız bürünc medala layiq görülüb və iki finala vəsiqə qazanıb.

Yarıqlara bu gün yekun vurulacaq.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	va informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl kitab	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl kitab müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbajjan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5792
Sifariş 1228

Qiyməti 40 qəpik